

★ ΣΤΙΧΟΙ ★

ΗΘΕΛΑ

Ἦθελα μιὰ μικρὴ φωλῆὰ σὲ μιὰ γωνίτσα νᾶχα
Μικρούλα ὅσῳ νὰ χωρεῖ ἐμᾶς τοὺς δυὸ μονάχα.
Ἦθελα νᾶχα μιὰ φωλῆὰ σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κόσμου
Μεγάλῃ ὅσῳ νὰ χωρῇ ὁ ἔρως ὁ δικός μου.

“ΑΥΓΗ,, ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Τὰ μαγικά σου δάχτυλα στὸ πιάνο ἐφτερουγίσανε
Καὶ ἄρωμα ἐσκορπίστηκε καὶ φῶς ὀλόγυρά σου
Οἱ ἀγγέλοι ἀπὸ τὰ σύννεφα σιμά σου ἐγλυστρήσανε
Καὶ μὲ λαχτάρα ἐφίλησαν κρυφὴ τὰ δάχτυλά σου

Κι' ὅταν ξαναγυρίσανε μὲ τὶς δικές τους λύρες
Βουβὲς καὶ μὲ λυτὲς χορδὲς καὶ μὲ κλειδιά σπασμένα
Ἀφῆσαν ὅλες τ' οὐρανοῦ ὀρθάνοιχτες τὶς θύρες
Ν' ἀκοῦνε πάντα ἐσένα.

Τ. ΜΩΡΑ-Ι·ΤΙΝΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ Κόρη τοῦ Ἀντισίου.

Οὐδεὶς ἄγνοεῖ, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνημάτων κλίσις δὲν θεωρεῖται ἀπηλλαγμένη στερεοτύπων τινῶν ὥρων, ἐνίοτε δὲ καὶ προκαταλήψεων τινῶν, περικλεισμένων καὶ τὴν ἐλευθέραν ἀντίληψιν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμπνευσιν, προκειμένου οὐχὶ τόσοσιν περὶ τῆς τεχντροπίας, ὅσων περὶ τῆς παραστάσεως καὶ τῆς τοῦ συνόλου μορφῆς, ἣν ἐξωραΐζει ἡ ἀρχαία εἰκαστικὴ τέχνη, ἡ προωρισμένη ν' ἀποθανατίζει σκηρὰς καὶ εἰκόνας, εἰλημμένας ἐκ τοῦ βίου ἐνδὸς ἡθικοῦ πολιτεύματος, ἐξελισσομένου ἐν συνεχεῖ παραλάσει τελετῶν, ἐορτῶν καὶ ἀγῶνων, ἡ μίᾱς θεοκρατικῆς κοινωνίας, ἀκορῶστος εἰς λιβαριῶν θυσιῶν.

Ἐάν τις παρακολούθῃ τὴν ἐκείστοτε κριτικὴν ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς ἀρχαίας τέχνης, καὶ δὴ τῶν ἐπιλέκτων καὶ τῶν θανματίων ἀριστουργημάτων, δι' ὁμολογίῃ τὴν ἔμμονον προσπάθειαν τοῦ τεχνικοῦ ἢ ἐπιστήμονος κριτικοῦ εἰς τὸ νὰ μὴ ἀποξενωθῇ τοῦ κανόνος, δὲ οὐδεμία ἀρχαιολογικὴ ἀνάγκη καθίστασε καὶ οὐδεὶς λόγος συνδεόμενος μετὰ παραδειγμαμένων τινῶν ὥρων ἐδημιουργήσε.

Ἐκτὸς ὅμως τούτου, συνδυάζονται πολλάκις ἀνόμοια ἀντίθετα καὶ ἀσυμφίβαστα, οὕτως ὥστε ἐνῶ ἀποφαίνεται ἡ κριτικὴ περὶ τῆς Ἀ φέρ' εἰπεῖν παραστάσεως, ὡς ἀποτυπώσεως μιᾶς ἐπίσημον στιγμῆς, λημονεὶ ὅτι ἡ παρασταμένη μορφή εἶνε ἡμίγυμνος ὑπερῶν καὶ ἀνευ ἐμβλήματος τινὸς δικαιολογούμετος ἢ πιστοποιούμετος ἐκείτῃ.

Ὅτω, διὰ τὴν κόρην τοῦ Ἀντισίου πᾶσαι αἱ κλίσεις, ὅσας τοῦλάχιστον ἀνέγνωμεν, συμφωνοῦσιν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὕτη δίδει τι, προσφέρει, καταθέτει ἢ ἀναθέτει διὰ τὸ ὅμως νὰ μὴ παραδεχθῇ τις ὅτι αὕτη,

καὶ ἀτημέλητος οὖσα, κρατεῖ τι ἀκροωμένη συγχρόνως μετ' εὐσεβοῦς προσοχῆς ἢ δέχεται τι γνωστὸν ἢ παραλαμβάνει τι ἄγνωστον, πρὸς ὠρισμένον σκοπόν, ἢ προσφορὰν καὶ ἀνάθημα, ἢ σκευὴ διὰ θυσίαν ἢ τι ἀναγόμενον εἰς ἱερὰν τινὰ τελετὴν, καὶ ἐπομένως ἡ ἀπορία καὶ ἡ ἐκπληξις καὶ ἡ μετὰ σεμνότητος σοβαρότης τῆς ἐκφράσεως καὶ ἡ εὐλαβὴς ἀξιοπρέπεια νὰ μελετηθῶσι καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης βαθέτερον, δεδομένου μάλιστὰ ὅτι πιθανώτατα νὰ μὴ ἦτον αὐτοτελεὲς τὸ περιφημον ἄγαλμα, ἀλλὰ ν' ἀπετέλει μέρος συμπλέγματος.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ νὰ καταλήξῃ τις εἰς σαφεῖ ὁπωσδήποτε καὶ ἐπιτυχή συμπεράσματα τυγχάνει δυσχερέστατον, ἀφοῦ ἡ παγκόσμιος κριτικὴ δὲν κατῴρθωται ἐν νῦν καθολικῇ ἀκριβῶς ποτὶ ἡ ἀλήθεια εἰς τὸ φανερὸν ἢ ἄλλος καὶ ποῖον τὸ μυστήριον εἰς τὴν αἴγλην τοῦ ἱδανικοῦ, περὶ κυραρχεῖ εἰς τὴν Ἀφροδίτην τῆς Μήλου, ἢ τί ἐμφανεῖ ἡ ἀρμονικὴ πλαστικότης καὶ ὁ ἐνθεὸς τύπος τῆς ἀνδρικής ὡραιότητος τοῦ Ἐφῆβου τῶν Ἀντικυθήρων, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ ληφθῇ ὅτι ὅριον πληθὺς ἄλλη τοιοῦτων παραστάσεων, ὧν σκληρὰ καὶ ἀδυσώπητος ἀγωννύμα ἀπεστέρησε καὶ αὐτὸν τὸν τίτλον, ἀφοῦ ὅμως τὸ ἀπεριόριστον κυριαρχεῖ εἰς τὸ σοβαρὸς ἢ ἀφελὼς γνωματεύειν, καὶ τὰ θεοπείσια προϊόντα τῆς χειρὸς τοῦ Πραξιτέλους ἀναμένουσιν οὐχὶ ἀπὸ τὴν τύχην τόσοσιν, ὅσων ἀπὸ τὴν διορατικότητά τῶν μυσταγωγῶν τοῦ ἱδανικοῦ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς θέας πηγῆς, εἰς ἣν ἀνήκουσιν αἱ πρῶται ἀκτίες τῆς ἀθανασίας τῶν, ὑποθέτομεν ὅτι δικαιούσιν, χωρὶς ν' ἀποκαλῶνται τολμηροὶ προσκυνηταὶ καὶ ἐκείτοι τοῦ παραχρᾶντον ναοῦ τῆς τέχνης, οὐ μὲν γὰρ ἐπιλομοὶ εἰδικότητες, δημοσίαι ν' ἀποφαινόμεναι.

Η.